

PENSIOENEN WORDEN AL JARENLANG NAUWELIJKS GEÏNDEXEERD EN SOMS ZELFS GEKORT. VOLGENS 50PLUS IS DAT DE SCHULD VAN DE 'KUNSTMATIGE' MANIER WAAROP PENSIOENFONDSEN HUN DEKKINGSGRAAD MOETEN BEREKENEN.

TEKST MICHAËL DEINEMA, CCO THE PENSION RATING AGENCY (TPRA)

Partij 50PLUS stelt voor om uit te gaan van historische en huidige rendementen, terwijl pensioenfondsen van DNB en de wet uit moeten gaan van de risicovrije rente om de verplichtingen te waarderen. De rente ligt al jarenlang heel erg laag, met lage dekkingsgraden en minimale kansen op indexatie als gevolg. Gepensioneerden zien hun koopkracht al jaren op rij langzaam achteruit gaan.

Waarom deze strengheid? Het antwoord is altijd dat de risicovrije rente een zeker toekomstig rendement vertegenwoordigt en het gemiddelde gerealiseerde rendement niet. Resultaten uit het heden en verleden bieden immers geen garantie voor de toekomst. Als we nu indexeren op basis van onzekere rendementsverwachtingen, dan zitten de jongeren straks met de gebakken peren als die rendementen in de toekomst toch tegenvallen. Dan verdampt een deel van hun pensioenaanspraken. Sorry gepensioneerden, we kunnen jullie niet matsen ten koste van anderen. Fair enough, toch?

Nee. Het is niet fair en wel hierom. De werkgevers en de nog-niet-gepensioneerde deelnemers worden namelijk wél gematst. Volgens een onnavolgbare logica mag de hoogte van premies wél worden berekend op basis van rendementen uit het verleden. Stel, ik beloof jou een jaarlijkse pensioenuitkering van honderd euro, over de periode 2038-2058. Om te bepalen wat jij en jouw werkgever nu voor die toezegging aan premie moeten betalen, gaan wij voor het gemak uit van een realistisch maar lekker rendement over al die jaren, totdat die uit-

Gepensioneerden niet gematst

keringen aan jou gedaan moeten worden. We gaan niet uit van de risicovrije rente. Waarom niet? Omdat de premies anders heel erg hoog kunnen worden. En wie heeft nou zin om heel hoge premies te betalen?

Dat argument is begrijpelijk, maar de inconsistentie is dat niet. Wanneer premies in de grote pot van het fonds worden gegooid, worden de daarmee aangekochte nieuwe pensioenverplichtingen ook aan de totale balans van het pensioenfonds toegevoegd, aan de lastenkant. Maar dan wordt de hoogte van die nieuwe lasten ineens weer wél berekend op basis van de lage risicovrije rente. Dat drukt de dekkinggraad! De gepensioneerden hebben weer minder kans op indexatie. En zij subsidiëren dan met het door hen opgebouwde fondsvermogen de toekomstige pensioenen van de 'jongeren'. Lekker eerlijk en solidair.

Maken pensioenfondsen vaak gebruik van deze mogelijkheid om premiebetalers te matsen of zijn ze daar te prudent voor? Helaas is echte prudentie vaak ver te zoeken. Dat blijkt uit de zogenaamde premiedekkinggraad. De premiedekkinggraad laat zien hoe de ingelegde premie zich verhoudt tot de werkelijke waarde (op basis van de risicovrije rente) van de nieuwe ingekochte pensioenaanspraken.

Zie het als de dekkinggraad die een fonds zou hebben als het slechts één jaar bestaat. Het heeft dan alleen de in dat jaar opgebouwde verplichtingen aan de lastenkant van de balans en alleen de in dat jaar ingelegde premies aan de batenkant. Wat blijkt uit de meest

recente jaargegevens die DNB publiceert? In 2016 had meer dan de helft van de pensioenfondsen een premiedekkinggraad van onder de 100 procent. Vooral de grote jongens maken het bont. PFZW was nog prudent

'Gepensioneerden
subsidiëren met hun
fondsvermogen de
jongeren. Lekker eerlijk
en solidair'

met een premiedekkinggraad van 93 procent vergeleken met Metalektro en Metaal & Techniek (beide 83 procent), Bouwnijverheid (74 procent) en vooral... ABP (72 procent)! Deze 'imprudentie' wordt momenteel bedekt door de weinig indrukwekkende, maar toch veel gezondere totale balans van een fonds als ABP. Dus ook door het vermogen van de gepensioneerden, die nog heel lang kunnen wachten op echt koopkrachtbehoud.

Als je pensioen echt eerlijker wilt maken, mats dan iedereen. Of mats gewoon niemand! ■